

Provinciale Staten

Clustercode WL
Ons kenmerk DOC-00709665
Bijlage(n) 1

Uw kenmerk -
Maastricht 29 oktober 2024
Verzonden 30 oktober 2024

Onderwerp

Antwoord van Gedeputeerde Staten op schriftelijke vragen

Van het lid : Berghorst
Fractie : PvdA
Inzake : Arbeidsmigratie

Vraag 1.

Is het college bekend met bovengenoemd artikel? Zo ja, wat vindt het college van de ontstane situatie?

Antwoord.

Ja, het college is bekend met het artikel. Het college is van mening dat niemand dak-of thuisloos zou moeten zijn.

Vraag 2.

Heeft het college inzicht hoeveel arbeidsmigranten dak- en thuisloos zijn in Limburg? Zo ja, om hoeveel mensen gaat het? Zo nee, wat kan het college doen om deze informatie wel te krijgen?

Antwoord.

Nee. Volgens het CBS is het geschatte aantal dak- en thuislozen in Nederland 30.600 in 2023. Hiervan zijn 2.300 mensen geboren in een ander Europees land, zonder dat daarbij bekend is wat het migratiemotief is van deze mensen. Het gaat dus niet per se om arbeidsmigranten. Het CBS heeft geen specifieke data over het aantal dak- en thuislozen per provincie. Daklozen hebben geen vaste verblijfplaats of registratieadres. De beschikbare databronnen zijn daardoor beperkt en leiden slechts tot schattingen. Uit onderzoek van het Zorg- en Veiligheidshuis Noord-Limburg is gebleken dat het in die regio, waar de meeste arbeidsmigranten van Limburg werken, gaat om tussen de 50-80 dakloze arbeidsmigranten.

Zeer recent hebben de Hogeschool van Utrecht en het Kansfonds de ETHOS-telling gepubliceerd, voor meer inzicht in aard en omvang van dak- en thuislozen in en zestal regio's in Nederland, waaronder de Westelijke Mijnstreek. In het kader van dit onderzoek ik aanvullend ook kwalitatief onderzoek gedaan naar het verblijf van arbeidsmigranten op campings en vakantieparken. Uit deze alternatieve telling is gebleken dat er in die regio 454 dak- en thuislozen zijn, waarvan 16 mensen met een niet Nederlandse, Europese nationaliteit. Het gaat bij deze laatste groep niet per se om arbeidsmigranten. Volgens het onderzoek zijn minder dan 5 van deze mensen arbeidsmigranten die als gevolg van verlies van werk ook hun woning zijn kwijtgeraakt.

Vraag 3.

Wat zijn de oorzaken van dak- en thuisloosheid bij arbeidsmigranten?

Antwoord.

Net zoals bij alle dak- en thuislozen lopen de oorzaken van dak- en thuisloosheid bij arbeidsmigranten uiteen. Wel zijn arbeidsmigranten extra kwetsbaar voor dak- en thuisloosheid. Dat komt met name doordat zij werken op basis van tijdelijke arbeidscontracten en wonen op basis van tijdelijke huurcontracten. Daarbij maakt de link tussen werken en wonen via het uitzendbureau een grote groep arbeidsmigranten nog kwetsbaarder voor dakloosheid. Bovendien beschikken arbeidsmigranten minder vaak over een sociaal netwerk in de buurt, om tijdelijke werk- en dakloosheid te overbruggen. Wanneer iemand eenmaal dakloos is, wordt het krijgen van werk veel moeilijker en ligt uitbuiting op de loer. Het gaat bij arbeidsmigranten vaak om jonge mensen die niet of moeilijk Nederlands verstaan, lezen en schrijven.

Vraag 4.

Is het college in overleg met gemeenten over wat we aan deze oorzaken kunnen doen als lokale en provinciale overheid? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat zijn de uitkomsten van het overleg?

Antwoord.

Ja. Via de Stuurgroep Internationale Werknemers agenderen wij nadrukkelijk het belang van lokaal beleid in alle gemeenten om te zorgen voor voldoende en kwalitatief goede huisvesting voor arbeidsmigranten. Bovendien helpen wij met de Taskforce Internationale Werknemers gemeenten ambtelijk bij het opstellen van beleid. Voldoende en kwalitatief goede huisvesting is essentieel voor het voorkomen van dakloosheid van arbeidsmigranten. Dat is ook wat het aanjaagteam bescherming arbeidsmigranten aanbeveelt. Ook hebben wij gemeente Venlo in contact gebracht met het Leger des Heils, dat in een pilot voor dakloze arbeidsmigranten goede ervaringen opdoet in de regio Eindhoven.

De beoogde inwerkingtreding van de Wet Versterking Regie Volkshuisvesting draagt eveneens bij aan voldoende huisvesting voor aandachtsgroepen, waaronder arbeidsmigranten. Gemeenten moeten in het kader van deze wet zorgen voor voldoende en betaalbare huisvesting en daartoe woonbehoefteonderzoek uit laten voeren. Provincies krijgen met de wet een nadrukkelijke regie- en toezichhoudende rol ten aanzien van volkshuisvesting. Zowel Provincies als gemeenten dienen daartoe een Volkshuisvestingsprogramma op te stellen.

Vraag 5.

Maakt het bestrijden van dak- en thuisloosheid van arbeidsmigranten onderdeel uit van het aangekondigde actieplan arbeidsmigratie?

Antwoord.

Ja, het actieplan is nadrukkelijk ook gericht op het zorgen voor voldoende en kwalitatief goede huisvesting voor arbeidsmigranten.

Vraag 6.

Het onderzoek van Decisio kijkt alleen naar werkende arbeidsmigranten. Waarom is de sociale problematiek zoals hierboven geschetst niet meegenomen in dit onderzoek?

Antwoord.

Het is onjuist dat het onderzoek van Decisio alleen kijkt naar werkende arbeidsmigranten. Het onderzoek was gericht op het verkrijgen van een geactualiseerd beeld van arbeidsmigranten in Limburg op het gebied van wonen, werken en samenleven. Decisio heeft primair kwantitatief onderzoek uitgevoerd naar de ontwikkeling van de wonende en werkende arbeidsmigranten in Limburg, per regio en per gemeente. Daarnaast heeft Decisio middels mondelinge en schriftelijke enquêtes onder arbeidsmigranten en gemeenten kwalitatief onderzoek uitgevoerd naar de bestaande behoeften en ervaren knelpunten op het gebied van wonen en samenleven. In de gesprekken met gemeenten is naar voren gekomen dat er onduidelijkheid is over wie verantwoordelijk is voor de nazorg als een arbeidsmigrant “uit dienst gaat”, de gemeente of de werkgever.

Vraag 7.

Uit onderzoek blijkt dat het aantal arbeidsmigranten tussen 2017 en 2022 meer dan verdubbelde. Deze sterke groei vindt met name plaats in Noord-Limburg. Graag ontvangen wij een overzicht van de grote bedrijven die in Noord-Limburg gevestigd zijn en daarbij een indicatie van het percentage van het personeel dat arbeidsmigrant is, uitgesplitst naar short stay en long stay.

Antwoord.

Deze informatie is niet beschikbaar. Onze inzet is onder andere gericht op het verhogen van de registratiegraad van arbeidsmigranten, betere monitoring van registraties en het koppelen van verschillende registratiegegevens om zo beter inzicht in de verschillende doelgroepen te krijgen.

Vraag 8.

Uit het onderzoek blijkt ook dat ondernemers zich niet altijd verantwoordelijk voelen voor de inburgering van hun personeel, voor zover het gaat om arbeidsmigranten. Hierdoor worden kosten van inburgering, voor zover die plaatsvindt, afgewenteld op de samenleving. Is het college van mening dat ondernemers hieraan een grotere bijdrage zouden moeten leveren?

Antwoord.

Ja, het college is van mening dat werkgevers en inleners een bijdrage zouden moeten leveren aan de inburgering van arbeidsmigranten.

Vraag 9.

Heeft het college inzichtelijk welke bedrijven werken en wonen van elkaar scheiden? Zo ja, dan ontvangen wij graag een overzicht van die bedrijven. Zo nee, waarom heeft u dat niet inzichtelijk en wat gaat u doen om dat inzicht wel te verkrijgen?

Antwoord.

Nee, wij hebben dat niet inzichtelijk. De Wet Goed Verhuurderschap die op 1 juli 2023 in werking is getreden, stelt het ontkoppelen van (nieuwe) arbeids- en huurcontracten verplicht. De colleges van B&W zijn verantwoordelijk voor de bestuursrechtelijke handhaving van de wet, niet het college van GS. Bovendien betekent een formele ontkoppeling van arbeids- en huurcontracten niet automatisch onafhankelijkheid van de werkgever voor wat betreft het wonen. Ook niet wanneer de arbeids- en huurcontracten door verschillende bv's worden afgesloten.

Vraag 10.

Wanneer komt het college met het actieplan arbeidsmigratie?

Antwoord.

U ontvangt het actieplan arbeidsmigratie in het vierde kwartaal van dit jaar.

Vraag 11.

Neemt het college in dat actieplan maatregelen om werkgevers meer te laten bijdragen aan hetzij de inburgering van hun werknemers, hetzij de ordentelijke terugkeer na einde dienstverband, dit om dak- en thuisloosheid te voorkomen?

Antwoord.

Ja, met het actieplan wordt onder andere beoogd dat werkgevers meer verantwoordelijkheid nemen voor registratie, informatievoorziening en (taal) onderwijs aan arbeidsmigranten zodat zij ook beter kunnen integreren.

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

College van Gedeputeerde Staten
Provincie Limburg
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Maastricht, 4 oktober 2024

Betreft: Schriftelijke vragen inzake arbeidsmigratie

Geacht college,

Geacht College,

Op 22 september publiceerde L1 een [bericht](#) over dakloze arbeidsmigranten die in de bossen rond Venlo bivakkeren. Uit het bericht blijkt dat de arbeidsmigranten dakloos zijn geworden nadat ze hun baan in Nederland verloren. Het is dit jaar niet het eerste signaal dat misstanden rondom arbeidsmigratie in Limburg nog steeds aan de orde van de dag zijn.

Recent is ook het Decisio onderzoek naar arbeidsmigratie in Limburg gepubliceerd. Daaruit blijkt dat het aantal arbeidsmigranten in Limburg sinds 2017 is verdubbeld en de komende jaren nog stevig zal groeien.

De PvdA maakt zich zorgen over de situatie waarin veel arbeidsmigranten moeten werken en wonen. En we maken ons ook zorgen over de effecten die dat heeft op de samenleving. De misstanden moeten stoppen. De huisvesting moet verbeteren. En werkgevers moeten meer verantwoordelijkheid nemen in de integratie van hun werknemers. Wij stellen daarom de volgende vragen:

1. Is het college bekend met bovengenoemd artikel? Zo ja, wat vindt het college van de ontstane situatie?
2. Heeft het college inzicht hoeveel arbeidsmigranten dak- en thuisloos zijn in Limburg? Zo ja, om hoeveel mensen gaat het? Zo nee, wat kan het college doen om deze informatie wel te krijgen?
3. Wat zijn de oorzaken van dak- en thuisloosheid bij arbeidsmigranten?
4. Is het college in overleg met gemeenten over wat we aan deze oorzaken kunnen doen als lokale en provinciale overheid? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat zijn de uitkomsten van het overleg?
5. Maakt het bestrijden van dak- en thuisloosheid van arbeidsmigranten onderdeel uit van het aangekondigde actieplan arbeidsmigratie?
6. Het onderzoek van Decisio kijkt alleen naar werkende arbeidsmigranten. Waarom is de sociale problematiek zoals hierboven geschetst niet meegenomen in dit onderzoek?
7. Uit onderzoek blijkt dat het aantal arbeidsmigranten tussen 2017 en 2022 meer dan verdubbelde. Deze sterke groei vindt met name plaats in Noord-Limburg. Graag ontvangen wij een overzicht van de grote bedrijven die in Noord-Limburg gevestigd zijn en daarbij een indicatie van het percentage van het personeel dat arbeidsmigrant is, uitgesplitst naar short stay en long stay.
8. Uit het onderzoek blijkt ook dat ondernemers zich niet altijd verantwoordelijk voelen voor de inburgering van hun personeel, voor zover het gaat om arbeidsmigranten. Hierdoor worden kosten van inburgering, voor zover die plaatsvindt, afgewenteld op de samenleving. Is het college van mening dat ondernemers hieraan een grotere bijdrage zouden moeten leveren?
9. Heeft het college inzichtelijk welke bedrijven werken en wonen van elkaar scheiden? Zo ja, dan ontvangen wij graag een overzicht van die bedrijven. Zo nee, waarom heeft u dat niet inzichtelijk en wat gaat u doen om dat inzicht wel te verkrijgen?
10. Wanneer komt het college met het actieplan arbeidsmigratie?
11. Neemt het college in dat actieplan maatregelen om werkgevers meer te laten bijdragen aan hetzij de inburgering van hun werknemers, hetzij de ordentelijke terugkeer na einde dienstverband, dit om dak- en thuisloosheid te voorkomen?

Wij kijken uit naar beantwoording binnen de gestelde termijn.

Namens de PvdA-fractie,

Aleida Berghorst

